

بسمه تعالی

نحوه تشکیل، فعالیت‌ها و وضعیت فعلی اعضا
گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی،
دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران
(اسفند ۱۳۸۵)

تاریخچه

در پی اصلاح کوریکولوم آموزشی دندانپزشکی و گنجانیده شدن اجزای ۱ واحد درس نظری و ۵ واحد درس عملی دندانپزشکی جامعه‌نگر برای دانشجویان دندانپزشکی دکتری عمومی در سال ۱۳۷۹ آموزش واحد درسی دندانپزشکی جامعه‌نگر در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، به صورت ۱ واحد درس نظری و ۲ واحد درس عملی از سال ۱۳۸۰ زیر نظر گروه آموزشی دندانپزشکی کودکان توسط آقایان دکتر سیدجلال پورهاشمی، دکتر محمد مهدی قندهاری و دکتر احمد جعفری آغاز شد.

از آنجایی که جهت دانشجویان ورودی سال ۱۳۷۹ به بعد، می‌بایست درس دندانپزشکی جامعه‌نگر به صورت کامل یعنی ۱ واحد نظری و ۵ واحد عملی اجرا گردد، گروه آموزشی سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی به سرپرستی آقای دکتر احمد جعفری، استادیار گروه دندانپزشکی کودکان، در سال ۱۳۸۴ به صورت رسمی تشکیل شد و دستیاران متعهد خدمت دانشکده در دوره *PhD* نیز به صورت فعال مشارکت نمودند.

فعالیت‌ها:

فعالیت‌های گروه آموزشی سلامت دهان را می‌توان در حیطه‌های زیر طبقه‌بندی نمود.

۱ - فعالیت‌های آموزشی:

الف: آموزش در دوره دکتری عمومی

در زمینه تدریس واحد نظری درس دندانپزشکی جامعه‌نگر، با توجه به ماهیت متفاوت این درس با دروس دیگر و لزوم به کارگیری روش‌های نوین آموزشی دندانپزشکی، گروه تصمیم گرفت که این واحد را به صورت کارگاهی و بر مبنای روش آموزشی مبتنی بر حل مساله (*Problem-based learning*) انجام دهد. مقایسه این روش نوین با روش سنتی ارائه سخنرانی نشان از برتری این روش در ایجاد نگرش مثبت در دانشجویان نسبت به این درس و رضایتمندی بیشتر آنان داشت. درس ۵ واحدی دندانپزشکی جامعه‌نگر عملی، عمدتاً در فیلدهای آموزشی مختلف شامل، مدارس، مهدکودک‌ها، مراکز سالمندان و معلولین و مراکز بهداشتی درمانی شهری و روستایی و خانه‌های بهداشت مرکز مشاوره ازدواج، صورت می‌پذیرد. گروه با همکاری سرکار خانم دکتر شراره وکیل‌زاده کارشناس مسئول سلامت دهان و دندان معاونت سلامت دانشگاه و واحدهای دیگر آن معاونت با انجام هماهنگی‌های لازم (از قبیل در جریان قرار دادن سازمان‌های ذیربط نام‌نگاری‌های اداری، ایاب و ذهاب و) زمینه حضور دانشجویان در فیلدهای مذکور را فراهم می‌کند. دانشجویان بعد از حضور در فیلدهای مربوطه و تحت نظارت یکی از اعضای گروه، به انجام فعالیت‌های آموزشی تعریف شده توسط گروه شامل معاینه و تشکیل پرونده دندانپزشکی کودکان و دانش‌آموزان، ارجاع کودکان و دانش‌آموزان دارای مشکلات دندانی حاد به دانشکده، آموزش بهداشت چهره به چهره کودکان، دانش‌آموزان، مربیان، آموزگاران، والدین، سالمندان، زوجین جوان و مادران باردار، ارائه جزوات آموزش بهداشت دهان به گروه‌های فوق، می‌پردازند و به صورت گروهی گزارشی از فعالیت‌های خود به گروه ارائه می‌نمایند. دانشجویان بر مبنای میزان فعال بودن در فیلد، رعایت نظم و ترتیب و گزارش نهایی، ارزیابی می‌گردند.

ب: آموزش در دوره دکتری تخصصی

این گروه در آموزش دوره تخصصی دندانپزشکی کودکان مسئولیت آموزش درس "پژوهش در دندانپزشکی اجتماعی" را به عهده دارد. این درس به صورت چهار واحد نظری-عملی به دستیاران سال های دوم و سوم ارائه میگردد. در این درس، دستیاران علاوه بر آشنایی با دندانپزشکی اجتماعی و مباحث آن، با نحوه تحقیقات اپیدمیولوژیک آشنا میشوند. آنان با نظارت اساتید گروه یک طرح تحقیقاتی را نگارش و در اجرای آن در فرصت موجود مشارکت میکنند. طرح تحقیقاتی "ارتقاء سطح سلامت دهان و دندان کودکان شیرخوارگاه آمنه"، به طور کامل توسط دستیاران سال دوم اجرایی شود. دستیاران سال سوم نیز در طرح "بررسی سطح بهداشت دهان دانش آموزان ابتدایی منطقه ۱۱ تهران و آگاهی و نگرش آنها و والدینشان در زمینه سلامت دهان و دندان قبل و بعد از یک مداخل آموزشی"، مشارکت دارند.

۲ - فعالیت های پژوهشی: به موازات فعالیت های آموزشی، این گروه فعالیت های پژوهشی نیز دارد. از جمله طرح های تحقیقاتی انجام یافته یا در دست اجرایی این گروه می توان از جمله به موارد زیر اشاره کرد:

۱ - ارزیابی درونی گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی ۲ - بررسی اپیدمیولوژیک سرطان های دهانی - حلقی در مراکز ثبت سرطان در شهر تهران از سال ۸۰ تا ۸۵ ۳ - ارتقاء سطح سلامت دهان و دندان کودکان شیرخوارگاه آمنه ۴ - بررسی تاثیر استفاده از نانوسیلور به عنوان آنتی میکروبیان در کاهش آلودگی مسواک ها ۵ - بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان سال آخر دندانپزشکی در مورد بیماری های ایدز و هپاتیت قبل و بعد از یک دوره آموزشی، ۶ - بررسی رضایتمندی شغلی دندانپزشکان شاغل در مراکز بهداشتی - درمانی تحت نظر دانشگاه علوم پزشکی تهران، ۷ - بررسی سطح بهداشت دهان دانش آموزان ابتدایی منطقه ۱۱ تهران و آگاهی و نگرش آنها و والدینشان در زمینه سلامت دهان و دندان قبل و بعد از یک مداخل آموزشی (این طرح تحقیقاتی بر اساس یک *Pilot Study* که در سال گذشته در دبستان دخترانه حضرت رقیه (ع) انجام شد، طراحی شده است). ۸ - ارائه درس دندانپزشکی جامعه نگر نظری به صورت کارگاه بر اساس روش مبتنی بر حل مسئله و مقایسه آن با روش متداول به صورت سخنرانی.

همچنین تالیف و ترجمه کتاب ها نیز از دیگر اقدامات گروه می باشد که می توان از جمله به موارد در دست اجرای زیر اشاره کرد. تالیف کتاب های درسنامه دندانپزشکی جامعه نگر، آموزش دانشجویان دندانپزشکی در عرصه، مجموعه کتابچه های آموزش بهداشت برای عموم، آموزش بهداشت در رشته های تخصصی دندانپزشکی و ترجمه کتب های *Community*

Primary Preventive Dentistry و Dental Health

۳ - عرضه خدمات پیشگیری:

حضور دانشجویان در عرصه های مختلف، علاوه بر تامین اهداف آموزشی، اهداف دیگری را نیز از جمله ارائه خدمات پیشگیرانه را به دنبال دارد. برای ترم آموزشی جدید هماهنگی های لازم برای تامین پرسنل و امکانات لازم برای ارائه خدمات پیشگیری درمانی در قالب درس دندانپزشکی جامعه نگر در گروه دندانپزشکی کودکان انجام شده است تا دانشجویان خود به بیماران ارجاعی، خدمات پیشگیری لازم را ارائه نمایند.

همچنین در نظر است تا در آینده اتوبوس سیار ارائه خدمات دندانپزشکی برای خدمت رسانی به مناطق دورافتاده آماده و تجهیز شود.

۴ - فعالیت های آموزشی برون بخشی:

علاوه بر آموزش دانشجویان دوره عمومی، گروه سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی، برنامه های آموزشی دیگری نیز اجرا می کند که از جمله آن ها می توان به برگزاری دو دوره کارگاه کشوری آموزش مربیان گروه های سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی دانشکده های دندانپزشکی در شهریور ماه ۱۳۸۵ و برگزاری دو دوره سمینار آموزشی فیشورسیلانت تراپی برای دندانپزشکان شاغل در مراکز بهداشتی - درمانی دانشگاه های علوم پزشکی شهید بهشتی و تهران اشاره کرد.

وضعیت فعلی اعضاء گروه

با توجه به تازه تاسیس بودن گروه علیرغم حجم سنگین فعالیت‌های گروه چارت تشکیلاتی گروه هنوز مصوب نگردیده است و کمبود نیروی انسانی علی‌الخصوص نیروی انسانی متخصص سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی در گروه به شدت احساس می‌شود.

اعضاء فعلی گروه در آغاز نیمسال دوم آموزشی سال ۱۳۸۵-۵۶ عبارتند از:

۱ - آقای دکتر احمد جعفری: (سرپرست گروه) متخصص دندانپزشکی کودکان و عضو هیات علمی رسمی دانشکده دندانپزشکی که گروه با پیگیری‌های ایشان تشکیل گردیده است.

۲ - خانم دکتر مریم سقازاده: متخصص بیماری‌های لثه، عضو هیات علمی رسمی دانشکده در تدریس واحدهای دندانپزشکی جامعه نگر نظری و عملی و فعالیت‌های پژوهشی با گروه همکاری دارند.

۳ - خانم دکتر منصوره محمدی: فارغ‌التحصیل دوره دندانپزشکی عمومی، از دانشگاه علوم پزشکی تهران که همکاری خود را با گروه از دوره دانشجویی آغاز کرده‌اند و در حال حاضر طرح نیروی انسانی خود را در گروه می‌گذرانند. دوره طرح ایشان در پاییز ۱۳۸۶ به اتمام می‌رسد.

۴ - آقای دکتر عبدالرضا محسنی: دندانپزشک عمومی، کارمند رسمی دانشکده دندانپزشکی که در اجرای واحدهای دندانپزشکی جامعه نگر عملی با گروه همکاری دارند.

۵ - آقای دکتر رضا یزدانی: دستیار تخصصی رشته سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی در دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی و کارمند رسمی دانشگاه علوم پزشکی تهران که از سال ۱۳۸۲ به عنوان عضو فعال گروه در تدریس واحدهای دندانپزشکی جامعه نگر نظری و عملی و فعالیت‌های پژوهشی با گروه همکاری مستمر دارند.

۶ - آقای دکتر محمدرضا خامی: دستیار تخصصی رشته سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی در دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی که به عنوان بورسیه دانشگاه علوم پزشکی تهران پذیرفته شده‌اند، که از سال ۱۳۸۲ به عنوان عضو فعال گروه در تدریس واحدهای دندانپزشکی جامعه نگر نظری و عملی و فعالیت‌های پژوهشی با گروه همکاری مستمر دارند. ایشان در نیمه اول سال ۱۳۸۶ فارغ‌التحصیل خواهند شد.

۷ - خانم دکتر سیمین زهرا محبی: دستیار تخصصی رشته سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی در دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی که از سال ۱۳۸۳ به عنوان عضو فعال گروه در تدریس واحدهای دندانپزشکی جامعه نگر نظری و فعالیت‌های پژوهشی با گروه همکاری مستمر دارند. ایشان به تازگی به عنوان بورسیه دانشگاه علوم پزشکی تهران پذیرفته شده‌اند.

۸ - خانم دکتر کتایون سرگران: دستیار تخصصی سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی در دانشکده دندانپزشکی شهید بهشتی که از سال ۱۳۸۳ به عنوان عضو فعال گروه در تدریس واحدهای دندانپزشکی جامعه نگر نظری و فعالیت‌های پژوهشی با گروه همکاری مستمر دارند. ایشان باید از دانشگاه علوم پزشکی ایران به دانشگاه علوم پزشکی تهران منتقل شوند.

۹ - آقای دکتر مهدی نصیبی: فارغ‌التحصیل رشته سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی از نیوزیلیند که جهت تایید مدرک ملزم به گذراندن دوره تکمیلی شده‌اند و به تازگی به عنوان متعهد خدمت دانشگاه علوم پزشکی تهران پذیرفته شده‌اند. ایشان از ابتدای سال آموزشی ۱۳۸۵-۸۶ با گروه در تدریس واحد دندانپزشکی جامعه نگر نظری و فعالیت‌های پژوهشی با گروه همکاری دارند.

۱۰ - خانم دکتر افسانه پاکدامن: که بورسیه دانشگاه علوم پزشکی تهران هستند و در حال حاضر در کشور استرالیا مشغول به تحصیل در رشته سلامت دهان و دندانپزشکی اجتماعی می‌باشند. زب/جامعه‌نگر ۳۱

